

Pasvalyje nugalėjo Vyčio rinktinė

KASP vadas plk. Antanas Plieskis nugalėtojų taure įteikia Vyčio rinktinės vadui plk. ltn. Ričardui Leikui.

Ats. vrs. Romo Eidukevičiaus nuotrauka

Nuketla į 4-5 psl.

Liepos 7 d. Pasvalyje baigėsi XVIII savanorių žaidynės. Aštuntąjį kartą (ir trečią kartą iš eilės) žaidynių nugalėtojais tapo Vyčio rinktinės savanoriai. Antrąją vietą iškovojo Dariaus ir Girėno rinktinė, trečiąją – Dainavos rinktinė.

Po ketverių metų pertraukos Lietuvos savanorių žaidynės vėl sugrįžo į Pasvalį. Mieste prie Svalios 2004-aisiais vyko keturioliktosios žaidynės, o štai jau ir aštuonioliktosios! Užbėgant už akių, reikia pasakyti, kad žaidynių organizatoriai ir šeimininkai – Vyčio rinktinės kariai, padarė viską, kad žaidynės vyktų įdomiai, sklandžiai ir kariškai tvarkingai.

Per 18 metų susiklostė savitos Savanorių žaidynių tradicijos, kurių ir reikia laikytis, o sportinę programą, organizacinius dalykus koreguoja pats gyvenimas. Pas mus vyksta vienaip, pas mūsų kaimynus – kitaip.

Savanoriai budėjimą baigė

Ats. kpt. Vytautas VOVERIS

„Savanorio“ redaktorius

Dainavos rinktinės 105 kuopa ir Vytenio bendrosios paramos logistikos batalionas yra ne tik išikūrę tose pačiose kareivinėse Marijampolėje, bet ir dirba ranka rankon. Tai suprantama: ir batalionas – logistikos, ir savanorių kuopa pertvarkyta į logistikos padalinį.

– Logistikais mes tapome neseniai, – sako kuopos vadas mjr. Ričardas Mačinskas, – anksčiau buvome pėstininkai. Šiemet kuopos savanoriai dar mokomi pagal pėstininkų rengimo programą, tačiau kitais metais jau bus kitaip, mokymų logistikos užduočių vykdymo. Vytenio batalionui tų užduočių vis daugėja ir mūsų pagalba jiems labai reikalinga.

Praėjusių metų rudenį batalione suformuota vandens valymo kuopa, kurios vadu paskirtas vyr. ltn. Romas Vainius. Jau prieš ketverius metus batalionas iš vokiečių firmos „Kärcher“ gavo vandens valymo įrangą. Su ja per 1 valandą galima išvalyti 1 600 litrų vandens, per parą – 35 000 litrų. Nesant elektros energijos, darbas nenutrūktų, yra dyzeliniai gene-

ratoriai. Vandens valymo komandos užduotis: aprūpinti geriamu ir buitiniu vandeniu bataliono didžio karinį vienetą.

Jau įsigyjant šią įrangą buvo žinoma, kad ją teks naudoti tolimuose, neramiuose kraštuose, o ne Lietuvoje.

Visą 2008 m. pirmąjį pusmetį logistai budėjo NATO greitojo reagavimo pajėgose (NRF-10). Buvo įtraukti olandų bataliono sudėtį ir, gavus įsakymą, privalėjo per 5 dienas būti Olandijoje, o dar per 5 dienas olandai būti turėjo mūsų šalis nugalėti į misijos vietą. Budėjimas praėjo ramiai, įsakymo išvykti nesulaukta, bet kariai buvo pasiruošę – pasiskiepė ir atlikę visus kitus formalumus, būtinus vykdant užduotis tolimuose kraštuose, antisanitarinėmis sąlygomis.

Vandens valymo komandoje budėjo 5 savanoriai – du iš Vilkaviškio ir trys marijampoliečiai.

– Šiuos žmones pasirinkome iš 40 jau parengtų logistų savanorių, – sako vyr. ltn. R. Vainius. – Laukiant įsakymo išvykti nesėdėjo be darbo – vyko užsiėmimai, mokymai. Savanorių motyvacija labai aukšta, požiūris į tarnybą profesionalus. Jeigu šios savybės Savanorių pajėgose išliks ir atei-

tyje, problemų su rezervo kariais mes neturėsime. Savanoriai budėjimą baigė ir sugrįžo į savąsias kuopas, bet visi penki pasiprašė į profesinę tarnybą, parašė prašymus. Manau, kad jie bus priimti,

nes batalionui tokių kareivių, jau išmanančių tarnybą, reikia, juoba kad šauktinių nebelieka.

Srž. Mindaugas Račkauskas sakosi nuo mažų dienų svajojęs vilkėti uniformą, bet į privalomąją tarnybą jo net nešaukė – šeimoje buvo mažas vaikas. Ir tada Mindaugas atėjo į savano-

rius. Atėjo tuo metu, kai aprūpinimas dar labai šlubavo ir į pratības savanoriams tekdavo eiti bet kaip apsirengus, net sportine apranga.

Eil. Irma Mičiulytė uniformą pirmą kartą užsivilko būdama 12 metų, kai tapo jaunąją šauliuke.

Nuketla į 2 psl.

Vytenio bataliono rikiuotės aikštėje. Iš kairės: gr. Kęstas Papečkys, mjr. Ričardas Mačinskas, eil. Andrius Murauskas, vyr. ltn. Romas Vainius, gr. Giedrius Jurkonis, srž. Mindaugas Račkauskas ir eil. Irma Mičiulytė.

Vrs. Eugenijaus Žygaičio nuotrauka

Rekognoskuotė Afganistane

Būsimosiose tarnybos vietose.

Kpt. Gediminas LATVYS

Didžiosios Kovos rinktinės
801 (CKB) kuopos vadas

Birželio 25–liepos 10 d. PAG-8 vadovybė, štabo karininkai ir kiti kariai lankėsi Afganistane. Kelionės tikslas – susipažinti su būsimos misijos ypatumais, užduotimis ir numatyti galimas problemas bei jų sprendimo būdus.

Rekognoskuotės metu kariai dalyvavo įvairiuose susitikimuose su Goro provincijos valdžios atstovais, tarptautinėmis organizacijomis, bendravo su vietos gyventojais. Mobilųjų ryšių stebėjimo grupių vadai ir vairuotojai buvo išvykę į patrulius vietovėje, turėjo galimybę susipažinti su kelių sąlygomis, išbandyti vairavimą, susitikti su Goro provincijos įvairių rajonų vietos genčių lyderiais,

stebėjo labdaros teikimą mokyklų moksleiviams ir vietos bendruomenėms.

Kaip sakė PAG-7 vadas plk. Ramūnas Baronas, mūsų kelionė surengta tinkamu laiku, nes būtent šiuo metu labai intensyviai vykdomos įvairių funkcinių sričių užduotys. „PAG-8 savo veiklą pradės tada, kai gamta ir oro sąlygos bus kitokios. Tačiau žmonės su savo problemomis, kultūra, tradicijomis nesikeičia. Tiek vasaros, tiek žiemos metu jiems svarbus PAG dėmesys ir pagalba. Todėl mus pakeičiančius karius stengėms supažindinti su vietinės valdžios atstovais, žmonių gyvenimo sąlygomis,“ – patikino pulkininkas.

Mes taip pat turėjome galimybę susipažinti su štabo darbu, įvairiomis procedūromis. Pagal

funkcines sritis buvo pristatoma dokumentacija, taip pat raportų siuntimo į aukštesnę vadovybę tvarka.

Pasibaigus rekognoskuotei, Žemaičių rinktinės vadas plk. ltn. Vytautas Reklaitis pažymėjo, kad išvyka buvo labai naudinga, nes kariai turėjo galimybę perimti patirtį iš PAG-7 kontingento, susipažinti su gyvenimo sąlygomis misijoje, pabendrauti su vietos atstovais. „Manau, kad šis, pirmasis, PAG-8 karių žingsnis Afganistano žemėje bus naudingas ateityje ir kitą kartą į misijos rajoną atvyksime jau visiškai pasirengę užduočių vykdymui“, – sakė rinktinės vadas.

PAG-8 misiją Goro provincijoje pradės lapkričio mėnesį. Grupės pagrindą sudarys Žemaičių rinktinės kariai.

Savanas budėjimą baigė

Atkelta iš 1 psl.

Baigusi vidurinę, Irma ketino stoti į Karo akademiją, bet atbaidė pasklidusios kalbos, jog ne visi baigę akademiją galės tarnauti kariuomenėje, esą gali ir į atsargą paleisti. Tai koks tikslas tada ten stoti! Nuo rudens Irma pradeda studijas Mykolo Riomerio universitete ir profesinę tarnybą Vytenio batalione.

Gr. Kęstas Papeckys Vytenio batalione jau tarnavo šauktiniu, prisipažįsta, kad buvo nelengva, bet štai po ketverių metų, praleistų Savanorių pajėgose, vėl sugrįžta į tą patį batalioną.

Šauktiniu Vytenio batalione tarnavo ir eil. Andrius Murauskas. Po to trejus metus dirbo įkalinimo įstaigoje, bandė pakliūti į dragūnus, bet ten tuo metu laisvų etatų nebuvo, todėl užsivilkė savanorio uniformą. „Šeimoje du maži vaikai: Kamilei – treji metai, Augustui – vieneri, todėl žmona nelabai norėtų, kad aš po misijas bastyčiau, o šiaip tai nieko, supranta, kad aš karys“, – sako Andrius.

Gr. Giedrius Jurkonis savanoriu tapo dar besimokydamas vidurinėje mokykloje. Kitaip ir negalėjo būti: prosenelis – 1918 m. savanoris, senelis – politinis kalnys, tremtinys, tėvas – krašto apsaugoje nuo 1991 m., savanoris kūrėjas, puskarininkis, šiuo

Lietuvos savanoriai Jurkoniai: kairėje – tėvas Antanas, puskarininkis, dešinėje – sūnus Giedrius, grandinis.

metu tarnauja Dainavos rinktinės štabe.

Psk. Antanas Jurkonis, daug metų treniravęs karatė, šiuo metu – aikido, pasakoja:

– Giedrių pradėjau treniruoti vos jis pradėjo savo kojomis vaikščioti. Bet kaip sudominti tokį vaiką, kad jis pratimus atliktų? Ogi saldiniu! Daryk taip – gausi saldinių! Taip sūnus ir pradėjo treniruotis. Giedrius labai ramaus būdo, toks ir turi būti tikras kovotojas.

Giedrius irgi ketino stoti į Karo akademiją. Tokie jaunuoliai – iš patriotiškų šeimų, sportiški – yra patys tinkamiausi papildyti Lietuvos karininkų korpuse,

Vrš. Eugenijaus Žygaičio nuotraukos

bet tos kalbos, gandai, kad baigęs akademiją gali ir negauti išsvajotų karininko antpečių, sukėlė abejones ne vienam. Kas tuos gaudus skleidė, kokių tikslų siekta – neaišku. Giedrius, užuot važiavęs į Vilnių, į akademiją, pasiliko Marijampolėje, savojoje 105 kuopoje. Čia savanoriauja ir jo brolis Deividas.

Gr. G. Jurkonis:

– Tėvas man visą laiką buvo ne tik vyriškumo, bet ir Lietuvos kario pavyzdys. Stengiuosi nenuvilti. Štai tokius karius Dainavos rinktinė atiduoda Vytenio batalionui.

Apdovanojimai

Krašto apsaugos ministras

apdovanojo Dariaus ir Girėno medaliu:

mjr. Robertą Mažylį;

pareiškė padėką:

Irenai Patapavičienei, j. psk. Robertui Preikšaičiui, srž. Sauliui Šeštokui.

Lietuvos kariuomenės vadas

apdovanojo padėkos raštu:

kpt. Kęstutį Pilecką, psk. Ramūną Valčiuką, psk. Rimantą Kučinską, psk. Mindaugą Bajoriną, j. srž. Modestą Valinčių, vyr. srž. Rasą Sabaliauskienę, j. srž. Egidijų Krivicką, gr. Laimoną Mališevičių, gr. Marių Girštautą.

Sausumos pajėgų vadas

apdovanojo padėkos raštu:

psk. Vladimirą Davidovą, vrš. Aurimą Norkų, gr. Rimą Jodenukytę.

KASP vadas apdovanojo

medaliu „Už pavyzdinę kario savanorio tarnybą“ (15-os metų):

j. srž. Eduardą Meižį, ats. vyr. ltn. Audrių Amankavičių, j. srž. Gintarą Aleksandravičių, gr. Romą Zakarevičių;

medaliu „Už pavyzdinę kario savanorio tarnybą“ (10-ties metų):

ats. ltn. Mindaugą Rakauską, j. srž. Žanetą Jankauskaitę, gr. Vytautą Stvołą, j. srž. Arvydą Vitkų, j. srž. Artūrą Valį, gr. Vaidą Petniūną, gr. Gediminą Sebecką, gr. Arvydą Vileikį, gr. Viktorą Baranovą;

medaliu „Už pavyzdinę kario savanorio tarnybą“ (5-erių metų):

gr. Giedrių Bagdoną, eil. Kęstutį Eidukevičių, ats. vyr. ltn. Dimitrijų Gorodeckį, gr. Marių Ausiukevičių, gr. Rasą Tautavičiūtę, gr. Vilną Vaitkutę, eil. Paulių Klikūną, gr. Liną Andriuskaitę, gr. Aurelijų Strumylą, eil. Nerijų Braza, eil. Vaidą Gadliauską, eil. Robertą Norkų, eil. Viktoriją Stancikaitę, eil. Remigijų Talmoną, j. srž. Aivarą Pikį, gr. Rositą Grigaliūniene, gr. Tomą Klusą, eil. Vilną Indriulienę, eil. Simoną Jankauskaitę, eil. Egidijų Kriaupą, eil. Saulių Krinciu, eil. Darius Leščauską, eil. Saulių Martyšių, eil. Tomą Nečėną, eil. Rolandą Paliulį, ats. mjr. Rimvidą Vaitiekūną, ats. vyr. ltn. Erlandą Snieškų, gr. Dainių Kazlauską, gr. Žydrūną Miškinį, gr. Edvardą Zavacką;

pajėgų medaliu „Už pavyzdinę tarnybą“:

j. psk. Raimundą Berontą, vrš. Tomą Bagdanskį, srž. Arūną Januševičių;

padėkos raštu:

kpt. Miroslavą Losevičių, kpt. Darių Lukoševičių, kpt. Arūną Mažeiką, vyr. ltn. Rimvydą Petrulevičių, ltn. Gintarą Šimkų, ltn. Donatą Šeroną, psk. Alvydą Gedminą, psk. Arūną Limšą, vrš. Darių Bardauską, vyr. srž. Kęstutį Pačkauską, j. srž. Ivoną Jalynską, j. srž. Robertą Pričinauską, j. srž. Ramūną Sunklodą, gr. Gintarą Akelaitį, gr. Raimondą Gleiznį, gr. Gediminą Kutulį, gr. Žydrūną Lukoševičių, gr. Tomą Morkevičių, gr. Ruslaną Nikulką, gr. Mindaugą Stepanauską, gr. Valdą Sinkevičių, eil. Andrių Murauską, eil. Mindaugą Kazlauską, eil. Tada Kuklerį, eil. Gintarą Klimavičių.

Laipsniai

Suteikti aukštesni laipsniai:

kapitono

vyr. ltn. Aurimui Auruškevičiui, vyr. ltn. Mindaugui Didžiuliui, vyr. ltn. Ričardui Dryžai, vyr. ltn. Dariui Jonaičiui, vyr. ltn. Tadiui Kavaliauskui, vyr. ltn. Alfredui Savičiui, vyr. ltn. Giedriui Skiezgilui, vyr. ltn. Robertui Švabauskui, vyr. ltn. Vaidotui Vaičiui;

vyresniojo leitenanto

ltn. Pauliui Barkauskui, ltn. Vaidui Bimbirui, ltn. Ernestui Černiui, ltn. Dariui Diburiui, ltn. Andriui Januškevičiui, ltn. Povilui Naktinskui, ltn. Svetlanai Neifal-tienei, ltn. Gintarui Paspirgėliui.

Paskyrimai

Mjr. Artūras Jasinskas paskirtas Dainavos apygardos 1-osios rinktinės vado pavaduotoju.

Kpt. Žydrūnas Leonavičius paskirtas Žemaičių apygardos 3-osios rinktinės štabo S1 skyriaus viršininku.

Kpt. Gintaras Noreika paskirtas Žemaičių apygardos 3-osios rinktinės 308 pėstininkų kuopos vadu.

Kpt. Mindaugas Surplys paskirtas Žemaičių apygardos 3-osios rinktinės štabo S4 skyriaus viršininku.

Kpt. Gytis Urbonas paskirtas Dainavos apygardos 1-osios rinktinės 106 pėstininkų kuopos vadu.

Karšta vasara Kosove

KFOR-18 būrio kariai gr. Aleksandras Kruglikovas ir srž. Arūnas Diktoras.

Vrš. **Albertas BRADAITIS**

KFOR-18

Kosovas... vasara, karšta vasara. Kiek skaitėme internete ir žinome iš bendravimo su artimaisiais, Lietuvoje vasara šiais metais kol kas visur tikrai vasariškai karšta.

KFOR-18 būriui karšta ir netiesiogine prasme, nes, dar nespėję pamiršti atvykimo išpūdžių, net nepastebėjome, kaip pralėkė antras mėnuo ir trečias artėja į pabaigą. Kai kurie kariai jau pradeda skaičiuoti dienas iki atostogų ir svarstyti, kaip jas praleis, o iki jų liko visai nedaug.

Per šį laiką daug ko būta, bet apie viską iš pradžių.

Būriui apsiratus su kasdienybe ir jau, regis, įprastu tapusiu patruliavimu ar budėjimu Makeдонijos pasienyje, kolegoms amerikiečiams, it perkūnas iš giedro dangaus, „nuleido“ užduotį mūsų batalionui. Užduotį, pareikalavusią mūsų jėgų ir pastangų kone dvi savaites, kiekvieną dieną. Regis, viskas paprasta tik stebėti visą parą pasienį su Serbija, bet tam reikia žmonių ir laiko. Žinojome, kad serbai irgi daro tą patį. Tai

buvo gera patirtis mūsų kariams, valios ir kantrybės testas, reikalaujantis atsakomybės ir budrumo. Kelias į stebėjimo postą ne toks jau trumpas, vieniems teko plušėti dienomis, kepinant saulei, kitiems jausti nakties šaltuką. Privalumas: nuostabių vaizdai – bazė matoma už 20 kilometrų nuo posto, milijonai žvaigždžių, neapšviestų bazės ar miesto šviesomis ir galimybė pamatyti kitą Kosovo pusę, nes užduotis teko vykdyti amerikiečių atsakomybės rajone.

Tarnyba, tarnyba, o kada linksmoji dalis? Tokia atėjo ir į mūsų kiemą, kai mūsų visų nuostabai, vieną gražų rytą vadas pasakė, kad gausime medalius už taikos ir nepriklausomybės palaišymą. Negalėjome patikėti, nes, regis, ką tik stebėjome, kaip kolegos lenkai gauna tokius apdovanojimus, o čia žiūrime – jau ir mums ant krūtinių ryškiai mėlynos spalvos juostelės ir bronziniai medaliai, kuriuos įteikė bataliono vadas. Visa tai, savaime suprantama, reikėjo paminėti, kas ir buvo padaryta. Pasitelkus nacionalinio atstovo organizacinius sugebėjimus, pasirūpinta mėsa, arbūzais

ir kitais reikalingais komponentais. Būrys savo šventės vieta pasirinko atokiau bazės esantį Laisvės parką, kur pasodinti ažuoliukai, įrengtos pavėsinės ir „šuliniai“ kepsniams kepti. Kepėjo pareigų ėmėsi j. srž. Irmantas Gudelis ir jam puikiai sekėsi – kepsniai buvo labai skanūs, o gal mes, lietuviai, jau spėjom pasiilgti lietuviško maisto.

Nusiminėme, sužinoję apie nelaimę Afganistane, brolių lietuvių stovykloje Goro provincijoje. Srž. Arūno Jarmalavičiaus žūtis buvo ne ta žinia, kurią norisi išgirsti tarnaujant misijoje. Iškilmingai ir pagarbiai, vadovaujant nacionaliniam atstovui kpt. Sauliui Ivanauskui, būrys, tą vakarą išsiriškiavęs prie bataliono vėliavų, jas nuleido iki pusės ir pagerbė tylos minute. Skaudu, kai taip nutinka, bet tokia jau kario dalis, visi važiuoja į misijas savo noru ir žino, kur važiuoja.

Nepaisant sudėtingų užduočių ir kasdienybės rutinos, linksmų ar liūdnų žinių, KFOR-18 būrys, ryžtingai ir narsiai nusiėmęs, tęsia savo misiją. Mes didžiuojamės, kad atstovaujame Lietuvai.

Mūsų pajėgų žmonės

Eil. Rita Baliukaitė

Eil. Rita Baliukaitė antrus metus tarnauja Dainavos rinktinės 102 kuopoje. Savanore tapo baigusi Šventėžio vidurinę mokyklą. Kodėl? „Pusbrolis – savanoris, – sako Rita. – Matydavau jį uniformuotą ir pati panorau tapti savanore, užsivilkti tokią pat uniformą“. Gyvena Lazdijų rajone, ant gražaus ežero kranto. Tėvai ūkininkauja, turi 40 hektarų žemės. Rita šeimoje vyriausia, turi dar du brolius ir seserį. Vienas broliukas jau smalsiai apžiūrinėja sesers uniformą, tik į savanorius jam dar per anksti, bet jaunuojų šauliu jau galėtų būti. „Rita tarnauja mano skyriuje, – sako gr. Vytautas Liesionis, – gera, tvarkinga ir uoli savanorė“. O pati Rita rengiasi mokytis Pasieniečių mokykloje

Medininkuose. Dokumentai jau su tvarkyti, beliko tik medicinos komisija ir testai. „Ir tapusi pasieniete iš pajėgų aš neišeisiu, pasiliksiu kare savanore“, – teigia Rita.

Ats. kpt. Vytauto Voverio tekstas
Vrš. Eugenijaus Žygaičio nuotrauka

„KALAVIJO“ pagalba

Vyr. srž. **Vytautas MICKEVIČIUS**

Dariaus ir Girėno rinktinės štabo S3 skyriaus operacijų specialistas

Jau antrą kartą šiais metais vyksta I dalies bazinis karių savanorių igūdžių kursas.

Šįkart jame dalyvavo 45 kariai. Rinktinėje tokio pobūdžio kursai nepravedinėjami, bent jau paskutiniaisiais metais, tad čia lyg naujas išbandymas ir proga pasireikšti mūsų kariams-instruktoriais. Anksčiau savanoriams tekdavo važiuoti į Dragūnų batalioną. Rinktinės logistams ir štabo aptarnavimo kuopai teko pasistenėti ir laiku įrengti klase bei miegamąsias patalpas.

Smagu, kad mūsų rinktinė turi pakankamai parengtų savanorių-instruktorių, tai – idėjiniai kariai. Apie tai galima spręsti matant jų norą bei užsidegimą ruošti „bazinukus“, nes pradžia kariams savanoriams, dar neprisiekusiems Tėvynei, yra pradžia visos tarnybos. Ir kokį pagrindą jie gaus, taip tarnaus ir toliau. Todėl instruktorių vaidmuo yra tikrai labai didelis. Instruktorių pagrindą sudaro savanorių klubo „Kalavijas“ nariai, kuriems tai puiki galimybė puoselėti klubo tradicijas bei idė-

jas. Kurso programoje buvo ne tik drausmės ir sargybos statutai, ginklai, fizinis parengimas, taktika, topografija, bet ir pilietinio ugdymo paskaitos, kurias skaitė 203 pėstininkų kuopos 2 būrio vadė ats. ltn. Birutė Petraškaitė, baigusi teisės studijas Mykolo Riomerio universitete. Ką jau ką, bet Lietuvos konstituciją leitenantė išmano puikiai. Pilietiškumas yra pirmoji pakopa patriotizmo link. Klubo „Kalavijas“ nariai j. srž. Donatas Vasiliauskas bei j. srž. Ema Žukauskaitė vedė rikiuotės ir ceremonijų statuto užsiėmimus. Rikiuotė ir drausmė – kariuomenės pagrindas, instruktoriai labai gerai tą supranta, nes jie – seni „vilikai“, baigę nemažai kursų, išstarnavę 5, o kas ir 10 metų.

Ne visi net palyginti ir nesunkų kursą ištvėrė. Ir ne todėl, kad silpni, bet pasirodė, jog stinga elementariausios atsakomybės. Sakai vaikui, kad nevēluotų ryte (dėl patalpų stygiaus kai kuriuos paleisdavome namo), o jis ima ir visai neateina, vėliau rašinėja visokius niekus. Sako, darbdavys neišleidžia, paskambini darbdaviui, tas dievagojasi išleiddes. Štai tau ir atsakomybė. Jaunuolis nesupranta, kad čia kariuomenė, kad čia savanorija – atėjai savo noru, tad, būk geras, ir tarnauk.

Kariniuose mokymuose – Panevėžio savivaldybės darbuotojai

Kpt. **Virgilijus RUDOKAS**

Vyčio rinktinė

Gegužės 30 d. Vyčio rinktinės štabo ir aptarnavimo kuopoje sulaukėme svečių – Panevėžio miesto savivaldybės atstovų. Jie norėjo sužinoti, ką reiškia būti kariu savanoriu. Dešimt savivaldybės darbuotojų, vadovaujami vicemero Kastyčio Vainausko ir administracijos direktoriaus Stasio Karčinsko, civilius drabužius pakeitė į karinę uniformą, gerai nusiteikę sėdo į mašinas ir išvyko į užsiėmimų vietą – KOP aviacijos bazę Pajuostyje. Pradžioje jiems teko susipažinti su savanorių amunicija, ginkluote, išklaudyti instruktažo apie saugų elgesį su šaunamaisiais ginklais. Antroji užsiėmimų

dalis – nusileidimas virvėmis iš II ir III pastato aukštų sienomis. Vyr. ltn. Valerijus Gruodis „naujokus“ supažindino su alpinizmo įranga, paaiškino, kaip ja naudotis. Pradžioje buvo bandymai leisti iš II, o vėliau ir iš III pastato aukšto. Po pietų kpt. Arūnas Norkevičius savivaldybės darbuotojams davė komandą išsidažyti veidus maskuojančiais dažais, nes teks dalyvauti „įkaito paėmimo operacijoje“. Baigiamoji užduotis – savivaldybės darbuotojai, paskirstyti į dvi komandas, šturmo pastatą. Moterys jau buvo nusprendusios nedalyvauti, tačiau, gavusios ginklus, persigalvojo.

Toks bendradarbiavimas naudingas ir savanoriams, ir Panevėžio miesto savivaldybės darbuotojams.

Pasvalyje nugalėjo

Ats. kpt. Vytauto VOVERIO,
vrš. Eugenijaus ŽYGAIČIO
ir ats. vrš. Romo
EIDUKEVIČIAUS fotoreportažas

KASP žaidynių svečiai – Latvijos savanoriai, ankstesniais metais atvykdavo ir estai, o mūsų šie dalyvavo latvių žaidynėse. Brolių latvių žaidynės šiemet jau vyko, bet lietuviai šįkart nedalyvavo, latviai nekvietai. Mjr. Maris Karklinis, nuolatinis mūsų žaidynių dalyvis, šaudymo rungtyje susižerdavęs nemažai apdovanojimų, šiemet jau nerungtyniavo, jis – komandos vadovas.

– Mes, – sako majoras, – nusprendėme užsieniečių į savo žaidynes nekviesti. Juk ne olimpiadą ar kokias tarptautines varžybas rengiame. Tebūnie žaidynės mūsų savanorių – zemsargių šventė, kur ne sportiniai rezultatai svarbiausi, o visai kiti dalykai – latvių savanorių tarpusavio supratimo ir draugystės, patriotizmo, fizinio pasirengimo, kūno kultūros skatinimas. Bet mes patys Pasvalyje tai ketiname rimtai pakovoti.

Ir kovojo. Savanorių galiūnų komandų konkurse latviai užėmė II vietą, koviniame šaudyme – III. Šaudant pistoletu individualiai nugalėjo latvis Edgaras Vilytis, II vietą laimėjo Dženeta Jansonė, automatiniu šautuvu AK-4 taikliausiai šaudė Eikas Filipenokas.

Bendroje šaudymo rungties įskaitoje nugalėjo Dariaus ir Girėno rinktinė, savo gretose turinti tokius patyrusius šaulius kaip ats. kpt. Vytautas Talašis, gr. Jonas Jachimavičius, j. srž. Asta Rinkevičienė. Gerų šaulių yra ir Didžiosios Kovos rinktinėje, ir Dragūnų batalione, bet jų iškovoti taškai... liko neįskaityti, ir sukėlė daug ginčų bei nereikalingų emocijų.

Kovinio šaudymo vyr. teisėjas ats. plk. ltn. Bronius Juozaitis:

– Teisėjai privalo griežtai laikytis žaidynių nuostatų, o Dragūnų bataliono ir Didžiosios Kovos rinktinės

Virvę traukia alytiškiai.

šaudymo komandos sukomplektuotos juos pažeidžiant. Šaudyti leidome, bet taškų neužskaitėme. Ar tie nuostatai teisingi – kitas klausimas, iš kur, tarkim, dragūnams imti savanorių? Nuostatai turėtų būti lankstūs, gerai apgalvoti, biurokratiškas popierių mums ir taip per daug.

Be konkurencijos žaidynėse dalyvavę labai stiprūs Šaulių sąjungos virvės traukikai finale įveikė Vyčio rinktinės komandą.

Žaidynės vyko ne tik jaukiame Pasvalio stadione. Žvalgai varžėsi Nociagaloje, orientacininkai – Žaliojoje girioje, karinio kliūčių ruožo varžybos vyko Mindaugo batalione, krepšininkai kovo-

jo Ustukių pagrindinės mokyklos sporto salėje, lietuviškos savignos varžybos surengtos Pasvalio Petro Vileišio vidurinėje mokykloje, o šaudymo – Gaižiūnų poligone.

Krepšinio varžybose nugalėjo Žemaičių rinktinės komanda (treneris ats. vyr. ltn. Aleksandras Šukys), finale įveikusi Vyčio rinktinę. Tik trečia liko Didžiosios Kovos rinktinė, savo gretose turinti tikrai gerų krepšininkų.

Didžiosios Kovos rinktinė iškovojo tik vieną pirmąją komandinę vietą – taikliausiai svaide granatas. Pergalę nulėmė pūkūs brolių Žvirblių pasirodymas. Edvinas, kapitonas, 806 kuopos

vadas, asmeninėje įskaitoje buvo pirmas, o Tadas, baigęs matematikos studijas Vilniaus universitete, tos pačios kuopos eilinis, – trečias. Tik srž. Rimantui Puodžiūnui pavyko įsibrauti tarp brolių ir užimti antrąją vietą, kuri praktiškai garantavo II vietą Žemaičių rinktinėi.

Kasmet žaidynėse išryškėja nauji, gerai pasirengę, perspektyvūs sportininkai – savanoriai ir PKT kariai, bet ir veteranai stengiasi nenusileisti jaunimui. Nemažai jų jau atsiveikino su pajėgomis arba nustojo aktyviai sportuoti, bet nestinga ir tokių, kurie su pavydėtiniu atkaklumu kiekvienoje žaidynėse kovoja dėl prizinių

vietai ir, savaime suprantama, dėl taškų savajai rinktinėi. Tai Gintaras Vilniškis, Tomas Miežlaidis, Gintautas Nestekis, Vilma Rudzinskaitė, Svajūnas Ambrasas, Mindaugas Kildišius, Arvydas Neverauskas... Galima vardyti ir vardyti tuos, kuriems šios žaidynės nei pirmos, nei paskutinės. Štai Vyčio rinktinės eilinis Jonas Grinas, agronomas iš Biržų rajono, savojoje svorio kategorijoje svarsčio kilnojimo varžybose nugalėjęs daug jaunesnius varžovus.

– Man tai jau penktosios žaidynės, – sako Jonas. – Ir visose buvau pirmas.

Ne tik žaidynėse. Jonas Grinas aštuonis kartus yra tapęs pasaulio

Krašto apsaugos savanorių pajėgų XVIII sporto žaidynės

2008 m. liepos 6 – liepos 7 d. Pasvalys

Komanda	Krepšinis		Virvės traukimas		Kovinis šaudymas		Lietuviškoji savignyna		„Savanorių galiūnų komanda-2008“		Karinis kliūčių ruožas		Granatų svaidymas		Karinis orientavimas		Svarsčio kėlimas		Žvalgo takas		Viso taškų	Vieta
	Vieta	Tšk.	Vieta	Tšk.	Vieta	Tšk.	Vieta	Tšk.	Vieta	Tšk.	Vieta	Tšk.	Vieta	Tšk.	Vieta	Tšk.	Vieta	Tšk.	Vieta	Tšk.		
1-oji rinktinė	IV	4	IV	6	V	6	I	10	V	4	II	8	VII	2	VII	2	III	6	III	6	54	III
2-oji rinktinė	V-VI	3	VI	3	I	10	III	6	VII	2	IV	4	IV	4	II	8	II	8	II	8	56	II
3-ioji rinktinė	I	10	V	4	VI	4	IV	4	III	8	V	3	II	8	III	6	VI	2	V	3	52	IV
5-oji rinktinė	II	8	II	10	IV	8	II	8	I	10	I	10	III	6	I	10	I	10	I	10	90	I
8-oji rinktinė	III	6	III	8	VII	nejsk.	V	3	VI	3	VI	2	I	10	IV	4	V	3	IV	4	43	V
LDK Butigeidžio dragūnų mokomasis batalionas	V-VI	3	VII	2	II	nejsk.	-	-	IV	6	III	6	VI	3	VI	3	IV	4	-	-	27	VI
Lietuvos Šaulių sąjunga	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Latvijos „Zemessardze“	-	-	-	-	III	nejsk.	-	-	II	-	VII	-	V	-	V	-	-	-	-	-	-	-

Vyčio rinktinė

Broliai Edvinas ir Tadas Žvirbliai.

čempionu, vieną kartą – pasaulio senjorų čempionu, o žemesnio rango varžybų ir apdovanojimų seniai neskaičiuoja.

– Varžybos po varžybų, net treniruotis nėra kada, – sako savanoris.

Nuo pirmųjų žaidynių minučių buvo svarstoma, kuri rinktinė užims antrąją vietą, kuri – trečiąją, o kad čempionais taps Vyčio rinktinė beveik niekas ir neabejojo. Taip ir atsitiko. Pasižiūrėjus į žaidynių lentelę matyti, kad progų aplenkti aukštaičius praktiškai nebuvo jokių.

Vyčio rinktinės štabo viršininkas kpt. Gintaras Berdešius aiškina taip:

– Mes rengėmės labai rimtai ir atsakingai. Stengėmės, kad tai būtų visų Lietuvos savanorių šventė. Žaidynių organizavimui sudarėme darbo grupę, kuri labai ope-

ratyviai sprendavo visas iškilusias problemas. Norėjosi ir patiems žaidynėse pasirodyti kuo geriau. Principas „atvažiavau, alučio atsigėriau, su senais pažįstamais pabendravau ir išvažiavau“ mums nepriimtinas. Jeigu dalyvauji, tai ir kovok, siek geriausio rezultato, garbingai atstovauk savajai rinktinėi. Mūsų savanoriai tokie pat, kaip ir kitose rinktinėse, ypatingų sportininkų neturime, bet žmonės labai nuoširdžiai dirbo. Už kiekvieną rungtį buvo paskirtas atsakingas asmuo, kuris turėjo nuolat informuoti rinktinės vadą apie pasirengimą. Mes buvome įsitikinę jog nugalėsime, ir nugalėjome.

Iškilmingo uždarymo metu žaidynių vėliava perduota Dainavos rinktinėi – XIX savanorių žaidynes teks rengti dzūkams ir suvalkiečiams.

Sunkios tos padangos...

Latviai karinio kliūčių ruožo rungtyje. Mjr. Maris Karklinis (kairėje) Lietuvoje jaučiasi kaip namie.

Gr. Evaldas Černiauskas iškovojo II vietą.

Žvalgai išeina į žvalgo tako rungties trasą.

Kelias į laisvę

(Perskaičius Adolfo Ramanausko-Vanago knygą „Daugel krito sūnų...“)

Aistė PILECKAITĖ

Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos moksleivė

„Adolfas Ramanauskas-Vanagas buvo vienas iš tų kelių dešimčių tūkstančių kovotojų, kurie išėjo į kupiną pavojų miško gyvenimą iš dvasiškai sveiko lietuviško kaimo, atsinešdami geriausias tautos ir valstybės tradicijas, kurios buvo išpuoselėtos per nepriklausomos Lietuvos dvidešimtmetį.“ – tai ištrauka iš Algio Kašėtos įžangos žodžio Adolfo Ramanausko-Vanago atsiminimų knygai „Daugel krito sūnų...“, kuri verčia susimąstyti.

Sužinojusi, kad netoliese, Lazdijų rajone (buvusioje Seinų apskrityje), Būdviečio seniūnijoje (buvusiame Rudaminos valsčiuje), Bielėnų kaime gyveno iš Jungtinių Amerikos Valstijų 1921 metais sugrįžusi Liudviko ir Elenos Ramanauskų šeima su sūnumi Adolfu, nusprendžiau nuvykti į tą vietą, kurioje pamačiau slegiantį vaizdą: vienišus medžius, šulinį bei kryžiu, atremtą į liepą, paėjus toliau – nepereinamus krūmynus. Medžiai reiškia šį tą daugiau, juk jie seni, vadinasi, sujungia dabartį su praeimi. Jei liepa prabiltų, manau, galėtų papasakoti ne vieną istoriją ar įdomybę, juk ji yra praeities dienų liudininkė. Manau, ji papasakotų, kad Adolfo Ramanausko-Vanago tėvai turėjo Bielėnų kaime 6 hektarus žemės. Šiame atokiame, kažkuo išsiskiriančiame iš kitų, kaime gimė Adolfo sesuo Aldona ir brolis Albinas. Tėvai nuo mažumės pratino vaikus prie sunkaus darbo. Vieniša liepa „parodytų“ šiandien apaugusį nežymų keliuką, kuriuo Ramanauskų vaikai keliavo į Galinių pradžios mokyklą septynis mokslo žinių. Adolfas buvo stropus ir gabus mokiniš. Baigęs

Galinių pradžios mokyklą 1930 metais įstojo į antrąją Seinų „Žiburio“ gimnazijos Lazdijuose klasę. Čia, Lazdijuose, – jo savarankiško kelio pradžia, toliau – Klaipeida, Panevėžys, Kaunas, Druskininkai, Alytus. Kaip kiekvienas iš mūsų turime savo kelią ir pradžią, taip ir šiam žmogui gyvenimas skyrė savą kelią. Adolfas matė ir suprato, kad sovietinė bei vokiečių okupacija suvaržys tautos laisvę bei sunaikins tautą, sutryps Lietuvos valstybės pamatus, jos taip sunkiai iškovotą nepriklausomybę, pasiųs Lietuvos žmones į Sibirą ar Anapolin. Be kovos laisva lietuvių tauta nebus. Adolfas pasirinko partizano kovos kelią. 1945 metais, pavasarį, pabudus gamtai, jis tapo partizanu. Vargu ar tuomet A. Ramanauskas-Vanagas galėjo patikėti, koks bus ilgas, sunkus, kupinas pavojų jo paties pasirinktas gyvenimo kelias.

Priešus prie apaugusio keliuko, iškyla prieš akis įvairiu laikotarpiu „eitas“ Adolfo Ramanausko-Vanago partizano kelias: Nemunaičio apylinkėje, Alovės miškuose, įstojo į partizanų būrį ir buvo išrinktas būrio vadu, čia jis tapo Vanagu (Vanagas – tai saulės paukštis, kurio simbolika panaši į erelio ir sakalo). Merkinės valsčiuje vadovavo batalionui ir buvo pakeltas į Merkio rinktinės vado pareigas, Dainavos apygardos vadas. Pietų Lietuvos partizanų srities vadas. A. Ramanauskas-Vanagas yra 1949 m. vasario 16-osios LLKS Tarybos Deklaracijos signataras, LLKS suvažiavimo metu

Adolfo Ramanausko-Vanago 90-osioms gimimo metinėms pažymėti šalies bendrojo lavinimo mokyklose buvo surengtas rašinių konkursas, kurį organizavo Alytaus Adolfo Ramanausko-Vanago vidurinė mokykla. Antrąją vietą laimėjo Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos 2g^a klasės mokinė Aistė Pileckaitė.

jam suteiktas laisvės kovotojų partizanų majoro laipsnis. Tų pačių metų rudenį jam suteiktas partizanų pulkininko laipsnis. Jis – Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio tarybos prezidiumo pirmininko pirmasis pavaduotojas, ejęs ir LLKS Tarybos prezidiumo pirmininko pareigas, LLKS Gynybos pajėgų vadas. 1998 m. sausio 26 d. Lietuvos Prezidento dekretu suteiktas brigados generolo laipsnis (po mirties). Tiek daug žmogaus pasiekta per

tokį trumpą gyvenimo kelią. Pasiėmusi A. Ramanausko-Vanago atsiminimų knygą „Daugel krito sūnų...“ skaitau, kaip partizaninės kovos kelyje Adolfas Ramanauskas-Vanagas gerai suprato, kad priešas – sovietiniai okupantai – buvo „...ne tik nepalyginamai gausesnis ir geriau ginkluotas, bet jau turėjo ne vienos dešimties metų kovos su pasipriešinimu, einančiu iš savo valstybės vidaus, patirtį. Kovoje mes mokėmės iš kartaus patyrimo, kuris neretai buvo įgyjamas net gyvybės kaina“. Sovietiniai okupantai kovoje su partizanais taikė įvairias kovos priemones bei būdus, kad tik sunaikint partizanus, jų artimuosius ir – lietuvių tautą. Jie su sribais plėšikavo, žudė apsirengę lietuviškomis uniformomis, o kaltę suversdavo partizanams. Ką reiškė sribas, gerai paaiškino Adolfas Ramanauskas-Vanagas savo straipsnyje partizanų spaudoje: „Tėvynę mylintis lietuvis ištaria šį vardą su pasiūlykštėjimu, nes labai gerai žino, kad šį bjaurų vardą nešioja tik rusas, totorius ir girtuoklis, vagis, žmogžudys, bedievis, tautos išgama lietuvis“. Nedaug lietuvių buvo išgamos ir nevertinantys savo tautos, dauguma kovojo už savo

kraštą, Tėvynę ir Lietuvą.

Partizanai vadą Adolfą Ramanauską-Vanagą gerbė už kuklumą, draugiškumą, nuoširdumą, bet svarbiausia – už visišką atsidavimą laisvės kovai, meilę savo Tėvynei. Savo darbštumu ir principingumu jis rodė gerą pavyzdį kitiems kovotojams, buvo idealistas. Jo veikloje siejosi pedagogo ir karininko savybės.

Suradau proskyną, vedančią į Adolfo tėviškę. Jau stovėdama ant namo pamatų pagalvojau: ar lan-

kėsi šiuose namuose Birutė Mažeikaitė-Ramanauskienė? Istorija pasakoja, jog dar partizanavimo pradžioje, 1945 metų spalio 7 dieną, Adolfas ir Birutė susituokė Nedzingės bažnytelėje, neįprastu, bet jiems saugiausiu paros metu – naktį. Jų tvirta santuoka truko dvylika partizaninio gyvenimo metų. Kazin ar jie suspėjo aplankyti Adolfo tėvų žemę? Abu ėjo partizaninės kovos keliu, 1948 metais gimė dukra Auksutė, kurios gyvenimo pradžios kelias buvo neįprastas: be vardo, be pavardės, be nuolatinio gyvenimo namų aplinkoje. Tik pasibaigus partizaninei kovai, Auksutė galėjo būti šalia tėvų. Tačiau ar ilgam? Kelias, kuriuo aš ėjau, išsiskyrė – kaip Adolfo ir Birutės Ramanauskų. 1956 metų spalio 11 dieną buvęs bendramokslis Karo mokykloje, KGB agentas Antanas Urbonas-Žinomas išdavė Adolfą Ramanauską-Vanagą ir jo žmoną Birutę Mažeikaitę-Vandą. Slapta, netikėtai suimtas ir nuvežtas į Vilniaus KGB kalėjimą. Partizanų vadas KGB požemių kameroje buvo iš karto sadistiškai kankinamas, o Birutė Mažeikaitė-Vanda išvežta į lagerį. Šiandien Adolfo Ramanausko-Vanago kapo nerasis, nes saugumiečiai sugebėjo sušaudę jį „paslėpti“. Bet partizanų kapai, esantys Lietuvoje, primena, kad jų kelias į laisvę buvo aplaistytas krauju ne veltui. Grįžusi į namus susimąščiau, kokį kelią man pasirinkti, kad jis būtų vertas tų siekių, už kuriuos kovojo Adolfo Ramanausko-Vanago vadovaujami mūsų partizanai.

Rašydama šį rašinį pirmą kartą paėmiau į rankas šią knygą, kuri paskatino mane susimąstyti. Manau, kad mano gyvenimo kelyje bus posūkių, stačių kalvų ir nuolydžių. Juos įveikti padės jo dukters Auksutės Ramanauskaitės-Skokauskienės pasakoti žodžiai: „...lieka uždarytas ištisas tautos dvasinis klotas, kurio atvėrimas neabejotinai skatintų jauną žmogų mąstyti ir suprasti Laisvės, Nepriklausomybės, Demokratijos vertybes“.

Vox populi

Seno savanorio pamąstymai Vingio parke

Ats. kpt. Stasys GUŠČIUS

Savanoris kūrėjas

Gegužės 10 dieną nuvykau į Vilniaus Vingio parke vykusių Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dieną. Viskas prasidėjo nuo to, kad iš dangaus parašytu nusileido kapitonas su Lietuvos trispalve į kvadratu pažymėtą žemės lopinėlių, o štai viršila, beje, nelietuviška pavarde, laikydamas žydrą NATO vėliavą, nepataikė į pažymėtą vietą ir nutūpė gerokai toliau, už kvadrato ribų.

Pasivaikščiojus po Vingio parką, tikram Lietuvos patriotui turėtų džiuginti širdį ant pievelės išdėstyti šarvuočiai M113, haubicos, minosvaidžiai, įvairių kalibrų ir paskirties šaulių ginklai: šautuvai, automatiniai šautuvai, snaiperiniai šautuvai, kulkosvaidžiai, pistoletai, ryšių priemonės, radarai. Dar kitoje vietoje

– vadavietės įranga. Kitur savo įrangą ir sugebėjimus demonstruoja Inžinerijos bataliono išminuotojai. Buvo nusileidęs ir Karinių oro pajėgų sraigasparnis Mi8. Medikai demonstravo savo aparatūrą. Topografai, Logistikos valdybos aprūpinimo departamentas... Visus sunku būtų ir išvardyti. Tačiau visa šita technika ir įranga, nors ir gerai funkcionuojanti, tačiau jau padėvėta, gauta iš NATO partnerių labdaros būdu ar pigiau nupirkta. Įspūdingai atrodė ekspozicija, kur buvo daug nuotraukų ir aprašymų apie mūsų karių tarnybą ir kasdienybę misijose Afganistane, Irake, Kosove.

Vienoje vietoje į akis krito nauja vandens valymo įranga ir galingi naujutėliai suomiški sunkvežimiai SISU. Gal čia kokio naujausia kovinė technika? Ne. Pasirodo, kad tai vandens ir amunicijos vežiojimui skir-

ti automobiliai. Jeigu visa kovinė ginkluotė, švelniai tariant, gerokai senstelėjusi, o čia naujaisi ir, matyt, nepigūs galingi automobiliai vandeniui vežioti, iš karto kyla klausimas: kokias funkcijas turės atlikti mūsų kariuomenė netolimoje ateityje? Ko bus mokomi mūsų profesionalios kariuomenės kariai? Valyti ir tampyti vandenį Afganistano dykumoje?

Žinoma, kariai, išvykstantys į misijas, turi būti visapusiškai paruošti, tačiau, manau, kad brangūs vandens vežiojimui skirti sunkvežimiai SISU nėra tokie reikalingi, kaip, tarkim, naujesni automatiniai šautuvai, vietoj dabar visoje kariuomenėje (išskyrus misijose tarnaujančių karių) naudojamų pasenusių švediško labdarinių 7,62x51 mm AK4, karių vadinamų „irklais“.

O kokia Savanorių pajėgų ginkluotė? Kokie jų šalmi? Savano-

rių pajėgų kuopose daugiausia vėrauja tie patys jau minėti „irklai“, vokiški kulkosvaidžiai 7,62x51mm MG3. O šalmi – Antrojo pasaulinio karo rusiški arba gauti kaip labdara iš Švedijos. O gal Savanorių pajėgos ir patys savanoriai neberekalingi? Juk dar 2000 m. KASP buvo dešimt rinktinių, kuriose tarnavo apie 10 000 savanorių, o dabar telikusios tik penkios rinktinės ir apie 5 000 savanorių. Kitas klausimas, kam rengiami kariai savanoriai? Kur teritorinė gynyba?

Iki KASP reorganizacijos, kiekvienas batalionas turėjo po vieną žvalgų būrį, o po reorganizacijos, žvalgų būrių teliko po vieną rinktinėje. Žvalgų būryje būdavo maždaug 25 gerai parengti savanoriai, rinktinėse – 3–5 batalionai. Tokiu būdu nesunku suskaičiuoti, kiek buvo tų gerai parengtų savanorių iki reorganizacijos ir kiek jų belikę šiuo metu. KASP žval-

gai – tai praėję tam tikrą atranką ir išmokyti partizaninio karo pagrindų, išgyvenimo ekstremaliose kovinėse sąlygose bei daugelio kitų karinių gudrybių savanoriai. Jeigu tokie gerai parengti kariai nereikalingi, peršasi labai liūdno išvados.

Dabar Lietuvos kariuomenėje kariai (profesionalai ir kariai savanoriai) faktiškai rengiami tik misijoms. O kas, prireikus, gintų Lietuvą? Mūsų šalis nėra tokia turtinga, kad jau reikėtų atsisakyti privalomosios pradinės tarnybos karių, t. y. šauktinių.

Manau, kad nors Lietuva priklauso aljansui, tačiau vis tiek turi turėti nors ir mažą, tačiau pajėgią kariuomenę, sudarytą iš karių savanorių ir šauktinių, gebančią kovoti savo teritorijoje partizaninio karo sąlygomis. Istorijos pamokų mes turime pakankamai.

Lietuvos ąžuolai

Ats. eil. Tomas
ALENCEVIČIUS

Lietuvos kariuomenės savanorių
draugija

Gegužės 31 d. Savanorių draugijos nariai ats. eil. Tomas Alencevičius, ats. gr. Dainius Gudelis, ats. ltn. Vidmantas Kuprevičius su sūnum Gilvydu, jaunieji šauliai ir skautai dalyvavo pirmajame tarptautiniame seminare „Ąžuolas Lietuvoje ir Europoje“, kuris vyko dr. Jono Basanavičiaus gimtinėje Ožkabaliuose, Vilkaviškio rajone. Išvyką organizavo Lietuvos kariuomenės bičiulių klubo pirmininkas dim. mjr. Antanas Burokas.

Seminarą pradėjo Suvalkijos etninės kultūros globos pirmininkė marijampolietė Danguolė Maciutenė.

Apie ąžuolų paplitimą pasaulyje, Europoje ir Lietuvoje kalbėjo dr. Vygantas Čaplikas – Etninės kultūros globos tarybos narys, regioninės politikos ekspertas.

Šarūnas Laužadis, Lietuvos ąžuolų globėjų bendrijos „Ąžuolas“ pirmininkas, daugelio knygų autorius, kalbėjo apie ąžuolynų reikšmę lietuvių tautos gyvenime, apie ąžuolų išsaugojimą ir sodinimą.

Kiekvienam lietuviui brangioje vietoje – Jono Basanavičiaus gimtinėje sodyboje. Iš dešinės: ats. ltn. Vidmantas Kuprevičius su sūnumi Gilvydu ir ats. eil. Tomas Alencevičius.

Ats. gr. Dainiaus Gudelio nuotrauka

Pedagogė iš Vilniaus Vilmantė Martišiūtė-Lapeikienė labai išsamiai apžvelgė ąžuolų paplitimą tarpledynmečiuose, nuo priešistorinių laikų iki šių dienų.

Vitalijus Stapulis, Tautinio atgimimo ąžuolyno draugijos pirmininkas, informavo apie ąžuolyno, kuris dabar plyti 30 hektarų plote ir kuriame gražiai auga 8 000 ąžuolų, sodinimą.

Ką lietuvių dvasinei ir materialinei kultūrai reiškia ąžuolas, kalbėjo dr. J. Basanavičiaus sodybos muziejinių Agnė Miliauskaitė.

Darbdaviai Pagudonės poligone

Vyr. srž. Reda MONTVILIENĖ
Žemaičių rinktinės štabo S5 skyriaus
vyr. specialistė

Birželio 14 d. Pagudonės poligone (Telšių r.) vyko renginys Plungės kuopos karių savanorių darbdaviams, kuriame dalyvavo daugiau kaip 20 darbdavių.

Plungės kuopos vadas kpt. Vidmantas Mončys pristatė Krašto apsaugos savanorių pajėgas ir Žemaičių rinktinės Plungės (303-iają) pėstininkų kuopą. Vėliau

darbdaviai stebėjo kuopos karių parodomąją programą – skyriaus ataką. Taip pat surengta ginklų paroda.

Susipažinę su Lietuvos kariuomenės ginkluote, darbdaviai apsilanko lauko uniformomis, užsidėjo šalms ir rikiavosi šaudymo pratyboms, kurioms vadovavo pats kuopos vadas kpt. V. Mončys, instruktoriais buvo kuopos kariai savanoriai. Po šaudymo darbdaviams dar teko įveikti kliūčių ruožą, o jau tada galėjo kareiviš-

kos košės paragauti, arbatos atsigerti.

Pasak 303 pėstininkų kuopos vado kpt. V. Mončio, renginys darbdaviams patiko, nes jie susipažino su Savanorių pajėgomis, jų užduotimis ir turėjo galimybę bent trumpai patys pabūti kariais...

Plungės kuopoje, beje ir rinktinėje, toks renginys organizuojamas pirmą kartą. Ateityje tikimės su mūsų pajėgomis supažindinti visų rinktinės kuopų savanorių darbdavius.

Šaudymui pasiruošę!..

Rinktinės žaidynės Šilutėje

Vyr. srž. Reda MONTVILIENĖ
Žemaičių rinktinė

Birželio 7–8 dienomis Šilutės kuopoje vyko Žemaičių rinktinės sporto žaidynės, kuriose dalyvavo savanoriai iš Klaipėdos, Gargždų, Skuodo, Telšių, Mažeikių, Plungės, Tauragės, Šilalės ir Šilutės. Kariai varžėsi virvės traukimo, svarsčio kilnojimo, granatos svaidymo rungtyse ir konkurse „Savanorių galiūnų komanda“. Karių šeimų nariai dalyvavo mėtymo į krepšinį nuo baudų metimo linijos konkurse, išbandė rankos taiklumą smiginio ir šaudymo pneumatiniu šautuvu rungtyse. Mažuosius labiausiai viliojo galimybė pasivažinėti šarvuočiu BV60, kuris į Šilutę atvyko iš Butigeidžio dragūnų mokomojo bataliono.

Didelio žiūrovų susidomėjimo ir emocijų sulaukė virvės traukimo rungtis. Čia pirmąją vietą iškovojo Mažeikių kuopos komanda. Stipri buvo ir Kretingos kuopa, bet jai atiteko antroji vieta. Na o trečiosios vietos nugalėtojais tapo štabo ir aptarnavimo kuopos ir rinktinės štabo jungtinė komanda. Granatos svaidymo rungtyje pirmąją vietą iškovojo Šilalės kuopos kariai.

Konkurse „Savanorių galiūnų komanda“ stipriausia buvo Telšių

kuopos komanda. Antroji vieta atiteko gargdiškiams, o trečioji – šeimininkams šilutiškiams. Svarsčio kėlimo rungtyje, susumavus taškus, prizinėmis vietomis pasidalijo Šilutės, Gargždų ir štabo ir aptarnavimo kuopos.

17-ųjų rinktinės sporto žaidynių nugalėtojais tapo štabo ir aptarnavimo kuopa. Antroji vieta atiteko Šilutės kuopai, o trečioji – Mažeikių kuopai. Varžybų nugalėtojus rinktinės vadas plk. ltn. Vytautas Reklaitis apdovanojo taurėmis ir diplomais.

Tačiau minėtomis sportinėmis rungtimis savanorių sporto žaidynės nesibaigė. Vėliau buvo sportinės estafetės „Vikrus medžiotojas“, „Sausumos mūšis“ bei „Greituočiai“, kurių nugalėtojams atiteko rinktinės vado, vado pavaduotojo ir štabo virštininko prizai. Nors kariai jau buvo pavargę ir visas jėgas atidavę konkursinėms sporto rungtims, dalyvauti šiose estafetėse panoro daugelis – sudarinėjo komandas, galvojo joms pavadinimus. Dalyvauti galėjo visi, tiek maži, tiek dideli. Reikėjo įveikti nemažai įvairiausių kliūčių ir viską daryti labai sumaniai ir vikriai.

Saulėi leidžiantis stovyklavietėje suliepsnojo didžiulis laužas, prasidėjo šventinė vakaronė, šokiai, skambėjo dainos.

Nuoširdžiai užjaučiame 208 logistikos kuopos vado pavaduotoją vyr. ltn. Arvydą Talalį dėl sesers mirties.
Dariaus ir Girėno rinktinės PKT kariai

Savanių draugijos ekspedicija: knygnešiai į Seinus... ir nežinomo savanorio Murausko kapas

Ats. gr. dr. **Vytautas RAČKAUSKAS**

Vilniaus universitetas, LKSD

Liepos 5–7 d. Lietuvos kariuomenės savanių draugija (LKSD), tradiciškai, ketvirtą kartą, Valstybės dienos proga organizavo pažintinę išvyką-ekspediciją, šįkart po Suvalkų kraštą.

Devynių žmonių grupė, išvykusi iš Vilniaus, aplankė ir pagerbė Lietuvos karių ir partizanų K. Varkalos, A. Juozapavičiaus, A. Sakalausko, A. Jarmalavičiaus, K. Savičiaus, broliškų Kalniškės ir Liepakojų mūšiuose žuvusių partizanų kapus Simne bei pačią Kalniškės mūšio vietą netoli Krosnos. Prie visų kapų uždegtos žvakutės ir sugiedotas Lietuvos himnas. Pakeliui apžiūrėjome Kęstučio paminklą Prienuose, pabuvojome ir muziejuje „Jotvingių kaimas“ Kybartų kaime, sustojome prie paminklo knygnešiu Vincui Markevičiui Gilušiūse (Lazdijų r.).

Atvykusi į Seinus, LKSD delegacija iškart pateko į Liepos 6-osios šventę, kurią pirmą kartą organizavo lietuviška Seinų „Žiburio“ gimnazija, o mus globoti ėmėsi gimnazijos direktorius A. Vaicekuskas. Vilniaus savanoriai Seinų ir Punsko lietuviškos mokyklos mokytojai pado-vojo 65 grožines ir enciklopedinio pobūdžio, daugiausia lietuvių autorių, patriotinės ir istorinės tematikos knygas (už 700–800 litų). Taip

Lietuvos savanoriai pasijuto knygnešiais, tik iš Didžiosios Lietuvos... Vakare koncertavo A. Mamonovas su grupe, sutemus buvo demonstruojamas viduramžiškas šokis su deglais.

Kitą dieną (liepos 6-ąją) LKSD ekspedicija apžiūrėjo paminklą A. Baranauskui, aplankė Lietuvos karių kapus Seinuose, Kampuočių kaimą, kuriame stovi akmeninis paminklas, skirtas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimui ir Šlynakiemį Punsko valsčiuje, mūsų partizanų žūties vietai. Keliaujant susipažinome su Petronėle ir Juozu Jakimavičiais, buvusiais partizanų ryšininkais. Jie parodė tai, ko, panašu, Didžioji Lietuva nežinojo: 1920 m. žuvusio savanorio, žvalgo Murausko (vardo nežino), palaidojimo vietą senosiose Punsko kapinėse. Pasak jų, mūsų žvalgą nužudė Seinus užgrobę lenkai. Manome, kad reikėtų įamžinti savanorio Murausko atminimą. Vėliau dar aplankytos Punsko kapinės, kuriose palaidota daug šio krašto lietuvių šviesuomenės, ir 1918–1920 m. už šio lietuvių krašto laisvę žuvusių Lietuvos karių kapai Beržininkuose.

Važiuodami atgal iš pietinės Suvalkijos, stabtelėjome Kapčiamiestyje, prie 1831 m. sukilimo dalyvės Emilijos Pliaterytės kapo, užkopėme į Liškiavos

Punsko valsčiaus Kampuočių kaime prie Lietuvos nepriklausomybės paminklo, kurį pastatė ūkininkas Juozas Pečiulis. Iš kairės: Dainius Gudelis, Giedrius Papinigis, Vidmantas Kuprevičius, Antanas Krušnauskas, Tomas Alencevičius, Rita Kasperskienė, Vytautas Račkauskas, Aloyzas Baliuka.

Alfredo Girdziūso nuotrauka

piliakalnių (ant Alkalkalnio arba Bažnyčios kalno, atsiliepdami į Lietuvai pagražinti draugijos kvietimą „Piliakalnių šviesa“, uždegėme simbolinį laužą), sudainavome kelias lietuviškas, patriotines dainas, o nakvynei apsistojome Merkinėje, Dzūki-

jos nacionalinio parko direkcijoje.

Rytą klausėmės Merkinės lankytojų centro vedėjo A. Černiausko pasakojimo apie nacionalinio parko įdomybes, aplankėme vietos muziejų, užkopėme ant Merkinės piliakalnio, nuo ku-

rio atsiveria Nemuno ir Merkio santakos grožis. Pakeliui į Vilnių sustojome Perlojoje, prie paminklo Vytautui Didžiajam, o Gojaus kaime susipažinome su keramikės Dormantės Steponavičienės dirbtuve. Tokia tad buvo mūsų mindauginė kelionė...

Liucinavas: didelio ir būtino darbo pradžia

Ats. ltn. dr. **Vidmantas KUPREVIČIUS**

Didžiosios Kovos rinktinė

Birželio 30 d. KAM Juodojoje salėje vykusioje spaudos konferencijoje, kurioje dalyvavo ministras Juozas Olekas, kariuomenės vadas gen. ltn. Valdas Tutkus ir Juozo Vitkaus inžinerijos bataliono vadas plk. ltn. Rimantas Černiauskas, žiniasklaidos atstovams buvo pranešta apie pradedamą Lietuvos teritorijų, užterštų per Pirmąjį ir Antrąjį pasaulinius karus bei sovietų okupaciją (poligonai) standartiniais sprogstamaisiais užtaisais (SSU), ištisinį išminavimą. Yra parengti Lietuvos sausumos bei teritorinių vandenų žemėlapiai ir jūrlapiai, iš kurių, ištyrus bei apibendrinus karių, istorikų ir savivaldybių duomenis, matyti, jog šios rūšies sprogmenimis labiausiai užterštos yra Marijampolės bei Vilkaviškio rajonų žemės. Dėl SSU nuo 1990 m. Lietuvoje žuvo 13 žmonių, o 6 sužeisti. Operatyvinės grupės buvo kviestos 38 000 kartų, neutralizuota daugiau kaip 200 000 SSU. Deja, jų nemažėja, ir maždaug 7 kartus iš 10 vėl vykstant į tas pačias vietas (įšalas bei dirvos atšilimas iškelia sprogmenį į žemės paviršių, kur

žemė judinama – sprogmuo „išnyra“ greičiau).

Į Šešupės kairiajame krante įsikūrusį Liucinavo kaimą (likę dvaro raudonmūrio bokšto bei pamatų fragmentai, senosios evangelikų liuteronų kapinaitės, mažai tenutulosios gen. Jurgio Kubiliaus, rašytojo Kazio Borutos, kunigo Juozo Zdebskio gimtinių) liepos pradžioje atvyko Juozo Vitkaus inžinerijos bataliono ištisinio išminavimo būrio 22 kariai ir pradėjo 10 metų darbą (plačiau rašyta š. m. „Savanorio“ Nr. 6). Pirmojo sklypo plotas – 11,4 ha.

Liepos 3 d. į Liucinavą pakviesti žurnalistai rado karius dirbančius juostomis pažymėtuose 2 m pločio ruožuose. Naudojant „Waloon“ firmos bombų ieškiklį, iki mums atvykstant buvo rasta sprogmuo sviedinio skeveldra bei nesprogęs 75 mm artilerijos sviedinys, pažymėtas basliukais ir ryškia juosta rytinėje pelkutės, į kurią, pasak vietos gyventojų, ir buvo metami rasti po karo šie „gelžgaliai“, dalyje. Viskas kasama, pjaunama, grėbiama rankomis, tačiau batalione jau rengiama studija ir tikimasi įsigyti modernesnės technikos, pavyzdžiui, šarvuotį, iš kurio net neišlipdamas išminuotojas galė-

tų vykdyti reikiamus SSU aptikimo ir neutralizavimo veiksmus. SSU radimvietė fiksuojama detalijame geodeziniame plane naudojant visuotinę padėties nustatymo sistemą (GPS). Čia pat stovinčioje lentoje-bloknoto nubraižytoje schemoje išzambiomis linijomis užbrūkšniuojamas jau patikrintas plotas. Rastas sprogmuo, atvykus policijai ir operatyvinei išminuotojų grupei, buvo sunaikintas vietoje.

Kariai maitinami kavineje, gyvena mūriniame pastate įprastu kareivinių režimu. SSU neutralizavimo darbai sustos ir prasidės kovinis rengimas tik vėly rudenį, kai žemė sukaustys gruodas.

Liucinavo piliakalniuko medžių ūksmėj žiniomis ir duomenimis dosniai dalijosi Juozo Vitkaus inžinerijos bataliono vadas plk. ltn. Rimantas Černiauskas, štabo viršininkas mjr. Arūnas Dzidzevičius, SSU neutralizavimo karininkas mjr. Julius Gaižauskas ir bataliono štabo S5 skyriaus viršininkas kpt. Donatas Mazurkevičius.

Ištisinio išminavimo būrio vadas kpt. Arūnas Janušonis staiga žiniasklaidos atstovams pasakė, jog visai netoliese ką tik surasta prieštankinė mina. Vienas viršila puolė prie šarvuotų liemenių, bet nespėjo – „mina“, pasirodo, gulėjo torto dėžėje ir mes ją gražiai „neutralizavome“ – su kava ir ekologiškų žolelių arbata (ja vaisino išminuojamos žemės šeiminingė).

KFOR-19. Idėja virto realybe

Vyr. srž. **Vytautas MICKEVIČIUS**

Dariaus ir Girėno rinktinės štabas

Praėjo metai nuo individualių igūdžių atnaujinimo kurso plano sudarymo. Pradžioje buvo tik idėja. Planuojant ilgalaikį kursą atsižvelgta į galimybę savanoriams dirbti savo civiliuose darbuose, nerizikuojant, nepatekus į misiją, jų netekti. Rinktinės štabo S3 skyriui pateikus šį planą vadovybei, tikėjome, kad viskas klostysis kaip planuota, tačiau planas – dar ne viskas. Oi kiek reikia nuveikti, kad popieriuje išdėstytos mintys virstų realybe.

Surinkta grupė karių, panorusių dalyvauti tarptautinėje misijoje, ir pradėtas ilgas pasirengimo darbas. Nedidelę dalį karių pasirengimo laikotarpiu, deja, teko pakeisti kitais. Nors medicininis patikrinimas šiek tiek pakoregavo pačią eigą, bet planui įtakos neturėjo. Pratybos vyko savaitgaliais. Skyrių vadams buvo suorganizuotos atskiros individualios pratybos, kuriose daugiausia dėmesio kreipta į skyrininkų asme-

nines, vadovavimo savybes, vadovavimo stilių. Rinktinės vadovybė sudarė sąlygas visam būriui dalyvauti tarptautinėse pratybose Danijoje, kuriose pasirodė puikiai. Pavieniai kariai dalyvavo įvairiuose kursuose Dragūnų batalione, žvalgų kurse JAV.

Nė vienas savanoris nebuvo atleistas iš darbo ar priverstas išėiti „savo noru“, o tai ypač svarbu karių moralei ir psichologijai. Pasirengimas ilgas ir džiaugsmingai paskutinėse igūdžių atnaujinimo pratybose matydami visą būrį. Šaudymo igūdžiams tobulinti daug padėjo patyrę mūsų rinktinės šaudymo komandos nariai, skinantys pergales įvairiose šaudymo varžybose.

Rinktinė tokių ilgalaikių pasirengimą organizavo pirmą kartą, todėl darbo metu, suprantama, atsiradavo nemažai įvairių klausimų, problemų, bet viską pavyko išspręsti. Mūsų manymu, tikslas pasiektas, tačiau, aišku, viską parodys pati misija. Dabar laukia kolektyvinis rengimas Dragūnų batalione, kur būrys jau rengsis kaip viena komanda.

Savanas, SL 1469. steigėja Savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba. leidžia Krašto apsaugos savanorių pajėgos. Laikraštis išeina vieną kartą per mėnesį.

Eina nuo 1991 02 09

Redakcijos adresas: 2056 Viršuliškių 36, Vilnius, Tel.: 242 77 56.

El. paštas: Vilius.Dziavecka@mil.lt

Spausdino „Respublikos“ spaustuvė, M.Sleževičiaus g. 7, Vilnius.

Ofsetinė spauda, 2 sp. lankai. Tiražas 2000 egz.

Indeksas 0099

Redaktorius ats. kpt. Vytautas Voveris.

Korespondentas gr. Vilius Džiavečka.

Dizainerė Jurgita Šeštokaitė.

Kalbos redaktorė Živilė Gurauskienė.

Rinko ir maketavo UAB „Valstiečių laikraštis“

Kaina 1 Lt 20 ct